

مقایسه‌ی نظریه‌ی ذهن، حافظه و کنش‌های اجرایی در بیماران مبتلا به وسوسات و افراد بهنگار

سوسن رئوف حدادی ثانی^۱، پریسا ضیایی^۲، فاطمه رعیت معینی^۳
و حمیدرضا آقامحمدیان شعراباف^۴

دریافت مقاله Jun 17, 2013
پذیرش مقاله Mar 08, 2013

نظریه‌ی ذهن، طرفیت شناختی جهت بازنمایی حالات ذهنی خود و دیگران و بیانگر توانایی استفاده از این قاعده مستثنی نیست. هدف پژوهش حاضر، مقایسه‌ی نظریه‌ی ذهن، حافظه و کنش‌های اجرایی در بیماران مبتلا به اختلال وسوسی-اجباری و افراد بهنگار بود. بدین منظور، طی یک پژوهش علی-مقایسه‌ای، ۴۰ آزمودنی (۲۰ بیمار دارای اختلال وسوسی-اجباری و ۲۰ فرد بهنگار) از طریق نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و از نظر نظریه‌ی ذهن، حافظه و کنش‌های اجرایی مورد آزمون قرار گرفتند. نتایج تحلیل واریانس چند متغیری (مانوا) نشان داد که نمرات نظریه‌ی ذهن، حافظه‌ی کلامی و حافظه‌ی یعنی و کنش‌های اجرایی بیماران مبتلا به وسوسات و افراد بهنگار متفاوت است. یافته‌ها از این دیدگاه حمایت می‌کند که در اختلال وسوسی-اجباری، وجود نقايس عصب روانشناختی منجر به عملکرد ضعیف تر این بیماران نسبت به افراد بهنگار می‌شود.

واژه‌های کلیدی: نظریه‌ی ذهن، حافظه، کنش‌های اجرایی، اختلال وسوسی-اجباری

مقدمه

اختلال وسوسی-اجباری چهارمین اختلال روانی رایج بعد از اختلال فوبی، سوصرف مواد و افسردگی اساسی است (مارکاریان، لارسون، آلدی، بالدوین، گود و همکاران، ۲۰۱۰). این اختلال با وسوسات و اجرایی مشخص می‌شود که تولید پریشانی کرده و اغلب در عملکرد روزانه

۱. دپارتمان روان‌شناسی عمومی، دانشگاه فردوسی مشهد. مشهد. ایران (نویسنده مسؤول) sraouf022@gmail.com

۲. دپارتمان روان‌شناسی عمومی، دانشگاه فردوسی مشهد. مشهد. ایران

۳. دپارتمان روان‌شناسی عمومی، دانشگاه فردوسی مشهد. مشهد. ایران

۴. دپارتمان روان‌شناسی عمومی، دانشگاه فردوسی مشهد. مشهد. ایران

ایجاد تداخل می کند، این باورهای معیوب در مورد افکار، ممکن است ویژگی های مشترکی با توانایی های نظریه‌ی ذهن داشته باشد که یکی از اصلی ترین تمرکزات درمان رفتاردرمانی-شناختی در بیماران وسوسات فکری-اجباری است (استین، ۲۰۰۲). مطالعات جدید نشان داده است که نقص در عملکرد نظریه‌ی ذهن، بخش گستره‌ای از اختلالات روانپزشکی را به خود اختصاص داده است (برونه و برونه کوهرز، ۲۰۰۶). گالاگر (۲۰۰۳) توانایی «نظریه‌ی ذهن» را به عنوان بازنمایی پیوسته وضعیت ذهنی خود و دیگران تعریف می کند و منظور از آن، ظرفیت شناختی جهت بازنمایی حالات ذهنی خود و دیگران است؛ به عبارت دیگر، نظریه‌ی ذهن اشاره به توانایی اسناد حالت‌های ذهنی مانند عقاید، تمایلات، احساسات و نیات به خود و دیگران است (ماگرابی، ۲۰۱۰). سایین، اورال، یوتکیو، بایساک و کندانسایار (۲۰۱۰) با ارزیابی عملکرد آزمایه‌های نظریه‌ی ذهن و آزمونهای نورو پسیکولوژی، نشان دادند که عملکرد بیماران وسوسی-اجباری در آزمایه‌های پیشرفت‌های نظریه‌ی ذهن ضعیف تر از گروه کنترل بود. آنها نشان دادند که توانایی اساسی نظریه‌ی ذهن، در بیماران وسوسی حفظ می شود ولی کاهش معناداری در توانایی های پیشرفت‌های نظریه‌ی ذهن دیده می شود، موضوعی که با کاهش ظرفیت‌های حافظه ارتباط دارد. عقیده بر آن است که فعالیت مدارهای مغزی دخیل در حافظه‌ی کوتاه مدت با شدت نشانه‌های اختلال وسوسی-اجباری رابطه دارد و این امر می تواند یک رابطه‌ی علیتی یا رابطه‌ای هماینده باشد (سایین، اورال، یوتکیو، بایساک و کندانسایار، ۲۰۱۰).

به دلیل اینکه شک و تردیدهای وسوسی، اغلب به عنوان یک ویژگی بیماران وسوسی-اجباری به شمار می رود، پژوهشگران به بررسی کارکردهای حافظه در این افراد پرداخته اند (علیلو، عاطف وحید، بیان زداده، ملکوتی، ۲۰۱۳). از میان انواع حافظه، نقص در حافظه‌ی غیرکلامی، بیشترین ناهنجاری عصب روانشناختی گزارش شده در بیماران وسوس است (هوآن جانگ، ۲۰۱۰). رید (۱۹۸۷) دریافت که افراد مبتلا به وسوس از فراخنای حافظه‌ی فوری خوبی برای اطلاعات غیر شخصی برخوردارند در حالی که حافظه‌ی آنها برای اطلاعات شخصی به شدت نارساست. او براین باور بود که نارسایی های حافظه‌ای بیماران وسوسی نمایانگر عدم قطعیت آنها درباره‌ی انگیزه‌ها، موقعیت‌ها و کنش‌ها است.

تولین، آبرامویت، بریجیدی، امیر، استریت و همکاران (۲۰۰۱) با بررسی ۱۴ پژوهش انجام شده در این زمینه، دریافتند که در چهار پژوهش، تفاوتی از نظر میزان حافظه در افراد وسوسی و افراد

بهنجار وجود ندارد. در شش پژوهش که در چارچوب طرحهای عصب-روان‌شناسی انجام شد آزمودنی‌های وسوسی تنها در حافظه‌ی غیرکلامی ضعیف‌تر از سایر گروه‌ها بودند ولی در حافظه‌های کلامی تفاوتی دیده نشد و در چهار بررسی، آزمودنی‌های وسوسی تنها در حافظه مربوط به گذشته دچار ضعف در یادآوری بودند. محققان، معتقدند که توانایی ذخیره سازی اطلاعات جدید در این بیماران حفظ می‌شود اما آنها در هنگام رمزگردانی و یادآوری اطلاعات دچار اشکال می‌شوند. بنابراین، نقص مربوط به یادآوری، نتیجه‌ی اختلال حافظه نیست بلکه به خاطر توانایی مختلف در اثربخشی راهبردهای به کار رفته است (ساواج، بایر، کوین، ورون، راچ و همکاران، ۱۹۹۹).

محققان (اوتو، ۱۹۹۲؛ ساواج و همکاران، ۱۹۹۹) پیشنهاد کرده‌اند که نقص حافظه در بیماران وسوسی-جبری ممکن است نسبت به کنش‌های اجرایی آسیب دیده‌ی ثانویه باشد. بعضی از تحقیقات، پیشنهاد می‌کنند که آسیب حافظه چه کلامی و چه غیرکلامی ممکن است نسبت به نقص اولیه در کنش‌های اجرایی ثانویه باشد (بانن، ۲۰۰۳). نتایج چند مطالعه حاکی از عملکرد ضعیف بیماران مبتلا به OCD در یادآوری اطلاعات کلامی در هنگام تمرکز بر راهبردهای رمزگردانی و شیوه‌های کسب اطلاعات بود (دکربنخ، اوتو، ساواج، بایرو جنیک، ۲۰۰۰؛ ساواج و همکاران، ۱۹۹۹). این در حالی است که نقایص گزارش شده در حافظه‌ی غیرکلامی در مقایسه با حافظه کلامی افراد مبتلا به OCD بیشتر باثبت است (میرآقایی، مرادی و حسنی، رحیمی و میرزایی، ۲۰۱۳).

از تمام حوزه‌های کنش‌های عصب روان‌شناختی در اختلال وسوس اجباری، ارزیابی کنش‌های اجرایی، توجه‌ی بسیاری را به خود جلب کرده است (بانن، ۲۰۰۳). کنش‌های اجرایی اصطلاحی کلی است که به تمامی فرایندهای شناختی سطح بالا که در هدایت و کنترل رفتار نقش اساسی ایفا می‌کنند، اطلاق می‌شود (هیوز و گراهام، ۲۰۰۲) و با سلامت قطعه‌ی پیشانی مغز ارتباط مستقیم دارد (مگرایی، ۲۰۱۰). یافته‌های پژوهش‌های عصب روان‌شناختی، حاکی از آن است که افراد مبتلا به اختلال وسوسی جبری، دارای نقص و نارسایی در برخی از عملکرد های شناختی، از جمله کنش‌های اجرایی هستند (ناکاگاوا، نایاما، ناکاتاما، سانماتسو و همکاران، ۲۰۰۹). بیماران وسوسی عملکرد ضعیف (کاوندی، زرزی، پیسینی، کریستین، ابلودی و همکاران، ۲۰۱۰) و خطاهای بیشتری را نسبت به گروه کنترل در آزمون کارت‌های ویسکانسین نشان می‌دهند

(لوسی، بورنس و کستا، ۱۹۹۷؛ پارسل، مروف، کیربوس و پانتلیس، ۱۹۹۸؛ اوکاشا، رفت، ماھالوی، نهاس، داویا و همکاران، ۲۰۰۰). با توجه به اهمیت مطالب بیان شده، هدف پژوهش حاضر مقایسه‌ی نظریه‌ی ذهن، حافظه و کنش‌های اجرایی در بیماران سوساس و افراد بهنجار بود.

روش

پژوهش حاضر، از نوع علی- مقایسه‌ای و حجم نمونه‌ی آن شامل ۲۰ نفر زن و ۸ نفر مرد) بیمار سوساس- اجباری و ۲۰ فرد بهنجار بود. بیماران سوساسی، از بین بیماران مبتلا به اختلال سوساسی جبری بیمارستان روانپژوهی این سینای مشهد و گروه بهنجار از میان همراهان بیماران و کارکنان بیمارستان به صورت نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. شرط ورود بیماران به پژوهش، تایید ملاکهای تشخیصی اختلال سوساسی- اجباری توسط روان‌پزشک و شرط ورود افراد سالم رد بیماری روانی بر پایه مصاحبه‌ی بالینی بود. متغیرهای تحصیلات و وضعیت تأهل نیز به عنوان متغیر کنترل در نظر گرفته شد. آزمون‌ها با آزمون باور نادرست دسته‌ی اول و دوم^۱ آزمون پیشرفته نظریه‌ی ذهن^۲، آزمون حافظه‌ی وکسلر^۳ و آزمون دسته‌بندی کارت‌های ویسکانسین^۴ مورد آزمون قرار گرفتند.

در آزمایه‌ی باور نادرست دسته‌ی اول، در ک آزمودنی از باور‌های یک شخصیت داستانی درباره جهان و در تکالیف باور نادرست دسته‌ی دوم، در ک آزمودنی از باور‌های یک شخصیت داستانی درباره‌ی باورهای یک شخصیت داستانی دیگر سنجیده می‌شود. آزمایه‌ی باور نادرست دسته‌ی اول شامل داستان‌های سالی و آن (بارون-کوهن، ۱۹۸۵) و داستان سیگار (پیک آپ و فریت، ۲۰۰۱) و آزمایه‌ی باور نادرست دسته‌ی دوم شامل داستان ماشین بستنی (بارون-کوهن، ۱۹۸۹) و داستان دزد (هاپه، ۱۹۹۴) است. در پایان هر داستان، دو پرسش آمده است و از آزمودنی خواسته می‌شود به آنها پاسخ دهد. پرسش اول، مربوط به سنجش توانایی نظریه‌ی ذهن و پرسش دوم مربوط به در ک آزمودنی از روند داستان است. برای پرسش صحیح به هر دو پرسش نمره‌ی ۲ (که نشانه‌ی توانایی نظریه‌ی ذهن است)، برای پاسخ نادرست یا پاسخ ندادن به پرسش اول اما پاسخ درست به پرسش دوم نمره‌ی ۱ (که نشانه‌ی ناتوانی نظریه‌ی ذهن به رغم در ک داستان

-
- 1. First and second false belief
 - 2. advanced theory of mind task

- 3. Wechsler memory task
- 4. Wiscansin cards sorting

است) و برای پاسخ نادرست به پرسش دوم (حتی اگر پاسخ اول درست باشد). نمره‌ی صفر (که نشانه عدم درک داستان است) داده می‌شود. پایایی آزمایه‌ی باور کاذب دسته‌ی اول و دوم با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب 0.80 و 0.72 به دست آمد. ضریب پایایی با استفاده از روش بازآزمایی برای آزمون باور نادرست دسته‌ی اول و دوم 0.96 گزارش شده است (بارون-کوهن، ۱۹۹۵).

آزمون پیشرفته‌ی نظریه‌ی ذهن برای ارزیابی توانایی نظریه‌ی ذهن پیشرفته مورد استفاده قرار می‌گیرد و شامل دو داستان از موقعیت‌هایی است که افراد در مورد آن چیزهایی می‌گویند که واقعاً به آن معنایی که بیان می‌کنند، نیست. این تکالیف، نیازمند به نظریه‌ی ذهن دسته سومی (او می‌داند که آنها فکر می‌کنند او دروغ می‌گوید) است. برای هر پاسخ درست، نمره‌ی یک و در صورت پاسخ نادرست، نمره‌ی صفر داده می‌شود. در پژوهشی مقدماتی، ضریب پایایی آزمون با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ 0.86 و با استفاده از روش بازآزمایی 0.94 به دست آمد (بارون-کوهن، ۲۰۰۰).

آزمون حافظه‌ی وکسلر دارای ۷ خرده مقیاس فرعی است و هر خرده آزمون برای سنجش مولفه‌ای از حافظه اختصاص دارد و جمع کل نمرات، نمره‌ی حافظه را برآورد می‌کند. برای بدست آوردن تحلیل این آزمون، ۸ عامل شناسایی شده است. با توجه به هدف پژوهش حاضر، تنها زیرمقیاس‌های تداعی زوجی کلامی (به منظور ارزیابی حافظه‌ی کلامی)، حافظه‌ی منطقی (به منظور ارزیابی حافظه‌ی کلامی و شنیداری)، فراخنای ارقام روبه جلو و معکوس (به منظور ارزیابی توجه‌ی شنیداری و توانایی حافظه‌ی کوتاه مدت) و حافظه‌ی بینایی (به منظور ارزیابی حافظه‌ی دیداری) مورد استفاده قرار گرفت. آزمون حافظه‌ی وکسلر توسط اورنگی، عاطف وحید و عشايري در سال ۱۳۸۱ بومی سازی شده است. همچنین ضریب بازآزمایی برای خرده آزمون‌ها و ترکیب‌ها از 0.98 تا 0.28 بوده و رضایت‌بخش است (اورنگی، عاطف وحید، عشايري، ۱۳۸۱).

آزمون دسته‌بندی کارت‌های ویسکانسین، متداول ترین آزمون برای ارزیابی کارکرد‌های اجرایی به شمار می‌رود. کارت‌های ویسکانسین به کوشش گرانت و برگ (۱۹۴۸) تدوین و برای رفتار انتزاعی، تغییر مجموعه و عملکردهای اجرایی تهیه شده است. به آزمودنی دسته‌ای از ۶۴ کارت ارایه می‌شود روی آنها یک الی چهار نماد به صورت مثلث قرمز، ستاره‌ی سبز، صلیب زرد و دایره‌ی آبی نقش بسته است. وظیفه آزمودنی این است که بر اساس استنباط الگوی مورد

استفاده‌ی آزماینده، نسبت به جای گزاره‌ی کارت‌ها اقدام نماید. وقتی آزمودنی بتواند ۱۰ کارت را به طور متواالی براساس رنگ دسته‌بندی کند، آزمونگر ملاک را تغییر می‌دهد و آزمودنی باید این تغییر را با توجه به گفته‌ی «درست است» و «درست نیست» آزماینده متوجه شود و اصل جدید را بپدا کند. آزمون تا آنجا ادامه می‌یابد که آزمودنی جایگزینی ۱۰ کارت را برای ۶ مرتبه انجام دهد. به طور معمول بعداز اینکه ۳۰ الی ۴۰ کارت به طور اشتباه جای گذاری شده باشد و به نظر برسد که آزمودنی رغبتی برای درک و فهمیدن تکلیف ندارد، آزمون متوقف می‌شود. رایج ترین روش نمره گذاری، ثبت تعداد طبقات بدست آمده و خطای درجاماندگی است. اعتبار این آزمون برای سنجش نقایص شناختی به دنبال آسیب‌های مغزی در پژوهش لراک (۲۰۰۴) بیش از ۸۶٪ پایایی آن بر اساس ضریب توافق ارزیابان، ۸۳٪ گزارش شده است.

یافته‌ها

در جدول ۱، مولفه‌های توصیفی شامل میانگین و انحراف معیار متغیرهای مورد اندازه گیری در گروه افراد و سواسی و سالم ارایه شده است.

**جدول ۱: میانگین و انحراف استاندار نظریه‌ی ذهن در دو گروه
بیماران و سواس و بهنگار**

افراد بهنگار		بیماران و سواسی		نظریه‌ی ذهن
sd	M	sd	M	
۰/۳۶	۳/۸۵	۰/۴۸	۳/۶۵	باور کاذب دسته‌ی اول
۰/۵۷	۳/۷۰	۰/۸۱	۳/۱۵	باور کاذب دسته‌ی دوم
۱/۰۲	۳/۱۰	۰/۸۲	۱/۶۰	نکالیف پیشرفتی نظریه‌ی ذهن
۲/۰۳	۲۰/۱۵	۲/۳۰	۱۸/۶۰	حافظه‌ی کلامی
۱/۹۷	۲۰/۲۵	۲/۵۶	۱۸/۴۰	حافظه‌ی منطقی
۲/۴۶	۷/۷۵	۲/۱۱	۶/۹۵	فراختنی ارقام رو به جلو
۱/۶۵	۵/۷۵	۱/۷۵	۵/۴۰	فراختنی ارقام معکوس
۲/۰۲	۱۴	۲/۲۲	۸/۹۰	حافظه‌ی بینایی
۱/۸۸	۵/۷۵	۱/۶۶	۴/۱۵	تعداد طبقات
۲/۲۵	۱۶/۷۰	۲/۷۷	۱۹/۴۵	خطای درجاماندگی
۲۰/۵۰	۳/۴۴	۳/۴۵	۲۱/۸۰	خطای خاص

نتایج تحلیل واریانس چند متغیری (مانوا) برای مقایسه‌ی نمرات آزمودنی‌ها در نظریه‌ی ذهن حافظه و کنش‌های اجرایی در دو گروه مورد مطالعه در جدول ۲ ارایه شده است. همان‌گونه که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود بین آزمودنی‌های دو گروه بیماران مبتلا به وسوس و افراد بهنجار حداقل از لحاظ یکی از متغیرهای وابسته (آزمایه‌های نظریه‌ی ذهن) تفاوت معنادار وجود دارد. همچنین، نتایج نشان می‌دهد که عملکرد گروه بیماران مبتلا به اختلال وسوس در سه آزمایه‌ی نظریه‌ی ذهن ضعیف‌تر از گروه بهنجار است در حالی که میانگین افراد گروه بهنجار در دو آزمایه‌ی باور کاذب دسته‌ی اول و دوم با گروه وسوس، تفاوت معنادار نشان داده نشده است. در آزمایه‌ی پیشرفت‌های نظریه‌ی ذهن، میانگین گروه وسوس با گروه بهنجار تفاوت معنادار نشان می‌دهد. همچنین آزمون توکی، نشان داد که تفاوت میانگین نظریه‌ی ذهن گروه بهنجار در سه آزمایه‌ی نظریه‌ی ذهن به مراتب از گروه وسوس بیشتر است. بنابراین، نتیجه می‌گیریم که آسیب نظریه‌ی ذهن در گروه وسوس بیشتر است.

جدول ۲: نتایج تحلیل واریانس چند متغیری (مانوا) برای مقایسه‌ی نمرات آزمودنی‌ها در نظریه‌ی ذهن، حافظه و کنش‌های اجرایی در دو گروه مورد مطالعه

Sig	F	df _e	df	مقدار	نام آزمون
۰/۰۰۱	۹۶۶/۱۳	۱۸۰/۲۴۷	۹	۰/۲۷۶	نظریه‌ی ذهن لامبادای ویلکر
۰/۰۰۱	۱۳/۰۲۳	۱۹۹/۱۶۲	۱۵	۰/۱۵۲	حافظه لامبادای ویلکر
۰/۰۰۱	۲۷/۷۹۷	۱۸۰/۲۴۷	۹	۰/۱۲۰	کنش‌های اجرایی لامبادای ویلکر

همان‌گونه که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود، بین آزمودنی‌های دو گروه بیماران مبتلا به وسوس و بهنجار حداقل از لحاظ یکی از متغیرهای وابسته (یکی از متغیرهای حافظه) نیز تفاوت معنادار وجود دارد. نتایج، نشان می‌دهد که در متغیر حافظه‌ی کلامی و حافظه‌ی بینایی، تفاوت بین گروه بهنجار و گروه بیماران مبتلا به وسوس، معنادار است. با توجه به میانگین دو گروه، عملکرد گروه بیماران وسوس نسبت به افراد بهنجار ضعیف‌تر است؛ بدین صورت که افراد بیمار، عملکرد ضعیف‌تری را در حافظه‌ی کلامی، حافظه‌ی منطقی و حافظه‌ی بینایی، نشان می‌دهند. بنابراین نتیجه می‌گیریم که آسیب حافظه در گروه بیماران نسبت به افراد بهنجار بیشتر است. در زمینه‌ی شاخص درماندگی و شاخص خطاهای خاص نیز بین گروه بهنجار و وسوس تفاوت معنادار وجود دارد. همچنین، ملاحظه می‌شود که بین آزمودنی‌های بیماران مبتلا به وسوس و بهنجار حداقل از

لحاظ یکی از متغیرهای وابسته (کنش‌های اجرایی) تفاوت معنادار وجود دارد. با توجه به معنادار بودن آزمون تحلیل واریانس چند متغیره، از آزمون اثرات بین آزمودنی‌ها استفاده شد. مطابق این آزمون، در شاخص تعداد طبقات، تفاوت بین گروه بیماران وسوسی و بیماران بهنجار معنادار است و تفاوت معناداری بین دو گروه در آزمون دسته‌بندی ویسکانسین مشاهده می‌شود.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر، طی مقایسه‌ی نظریه ذهن، حافظه و کنش‌های اجرایی در بیماران وسوسی-اجباری و افراد بهنجار، نشان داد که تفاوت معناداری در آزمایه‌های پیشرفتی نظریه‌ی ذهن مشاهده می‌شود. این جنبه با یافته‌های سایین و همکاران (۲۰۱۰) همسویی دارد. با توجه به معنادار نبودن تفاوت آزمایه‌های باور نادرست دسته‌ی اول و دوم به نظر می‌رسد که توانایی‌های اساسی نظریه‌ی ذهن که شامل درک آزمودنی از باورهای یک شخصیت درباره‌ی جهان و درک آزمودنی از باورهای یک شخصیت درباره‌ی باورهای یک شخصیت دیگر است، در نمونه‌ی بیماران وسوسی به طور کلی حفظ شده است. این یافته که با نتایج سایین و همکاران (۲۰۱۰) هماهنگ است، ممکن است در فهم اینکه چطور افکار مزاحم تبدیل به وسوس فکری می‌شود نقش داشته باشد.

بیماران مبتلا به اختلال وسوسی-جبری و افراد بهنجار از لحاظ کارکرد حافظه با تایید وجود یک نقص عمومی در حافظه، تفاوت معناداری مشاهده شد. نتایج پژوهش حاضر، در خصوص نقص بیماران وسوسی-اجباری در زمینه‌ی حافظه‌ی کلامی و بینایی با یافته‌های (ساواج و همکاران، ۱۹۹۹؛ دکرسپاخ، اوتو، ساواج، بایرل و جنیک، ۲۰۰۰؛ بالدرینی، دلپس، پلاسیدی، کلیپ، الیس و همکاران، ۲۰۰۵) همسویی دارد. یافته‌های اخیر نیز نشان می‌دهد که افراد مبتلا به وسوس اجباری، کاستی حافظه دارند (هنین، ساواج، راج، دکرسپاخ، ویلهم و همکاران، ۲۰۰۱) موضوعی که بحث می‌شود آنها در یادآوری رفتارهایی نظری خاموش کردن اجاق گاز یا قفل کردن درب مشکل داشته باشند (ویلز و مارتیوز، ۱۹۹۶). گفته می‌شود که منبع اصلی شک و تردید‌های مکرر این بیماران به ویژه نوع وارسی کننده‌ای آن، اطمینان کمتر آنها به حافظه شان است (تولین و همکاران، ۲۰۰۱). راچمن (۲۰۰۲) معتقد است که علت نارسایه‌ای حافظه در افراد به اطمینان کمتر آنها به حافظه‌ی خود مربوط می‌شود زیرا آنها برای کسب اطمینان از فقدان یا

کاهش احتمال خطر به طور مکرر، اقدام به وارسی می‌کنند اما این رفتار جستجوی امنیت از طریق وارسی، اثراتی معکوس به بار می‌آورد و رفتار را در یک چرخه‌ی خود تداوم بخش گرفتار می‌سازد زیرا به سختی می‌توان به عدم وقوع حوادث ناگوار در آینده اطمینان کرد و از سویی دیگر وارسی‌های مکرر جزیبات، موجب تیرگی حافظه می‌شود.

از یافته‌های دیگر پژوهش حاضر این بود که بین بیماران مبتلا به اختلال وسواس-اجباری و گروه بهنجار از لحاظ کنش‌های اجرایی تفاوت معناداری وجود دارد. گروه وسواسی، در مجموع به تعداد طبقات کمتری دست یافته و خطاهای بیشتری را مرتکب شده‌اند. نتایج این بررسی آشکار ساخت که گروه وسواسی در توانایی‌های انعطاف پذیری شناختی و مفهوم سازی، از نارسایی برخوردارند که همسو با سایر تحقیقات انجام شده است (لوسی، بورنس و کستا، ۱۹۹۷؛ پارسل، مروف، کربوس و پانتلیس، ۱۹۹۸؛ اوکاشا و همکاران، ۲۰۰۰). نتایج مطالعات تصویرنگاری کارکردی، نشان داده است که اندازه‌های هسته‌ی دمی شکل در بیماران مبتلا به اختلال وسواسی-اجباری کاهش یافته و نابهنجاری‌هایی در شکنج قدمی و جسم مخطط در این اختلال وجود دارد (ساواچ، بایر، کوتن، ران، روج و همکاران، ۱۹۹۹).

نویسندهان بر خود لازم می‌دانند که از تمامی کارکنان و مسؤولین بیمارستان این سینای شهر مشهد که در انجام این پژوهش همکاری لازم را داشتند، تشکر و قدردانی کنند.

References

- Abbruzzese, M., Ferri, S., Bellodi, L., & Scarone, S. (1993). Frontal lobe dysfunction in mental illness. *Psychology: 4(09) Frontal Cortex (1)*
- Aliloo, M., Atef vahid, M., Bayanzadeh, A., & et al. (2003). A pilot study of problems in patients with type checking obsessive-compulsive disorder. *Iran J Psychiatry Clin Psychol.* 11(62).pp1-70(Persian)
- Bolderini, M., Del Pace, L., Placidi, GP., Kelip, G., Ellis,S P., & Signori,S.(2005).Selective Cognitive Deficits in Obsessive –Compulsive Disorder Compared to Panic disorder with agoraphobia. *Acta Psychiatric Scandinavica*, 111:150-158.
- Bru'ne, M., & Bru'ne-Cohrs,U.(2006). Theory of mind—evolution, ontogeny, brain mechanisms and psychopathology. *Neuroscience and Biobehavioral Reviews* 30, 47–455
- Cavedini, P., Zorzi, C., Piccinni, M., Cristina Cavallini ,M., & Bellodi, L.(2010).Executive Dysfunctions in Obsessive-Compulsive Patients and Unaffected Relatives: *Searching for a New Intermediate Phenotype*. *Biological Psychiatry*,67:1178–1184
- Christensen, J.K., Kim, S.W., Dysken, M.W., & Hoover, K.M.(1992). Neuropsychological performance in Obsessive compulsive disorder. *Biological Psychiatry*.3:4-18.
- Deckersbakh, T., Otto, M.W., Savage, C.R., BaerL. & Jenike, M.A. (2000).The relationship between semantic organization and memory in Obsessive –Compulsive Disorder. *Psychotherapy and Psychosomatic*. 69:101-107.
- Gallagher, H.I. Frith, C.D. (2003). Functional Imaging of Theory of Mind. *Trends in Cognitive Science*,7(2):77-83.

- Henin,A., Savage, C.R., Rauch, S.L., Deckersblch,T., Wilhem,S., Bear,L., Otto, M.W., & Jenike, M.A. (2001). Is age at symptom onset associated with severity of memory impairment in adult with obsessive-compulsive disorder? *American Journal of psychiatry*,158:137-139.
- Hughes, C., & Graham, A. (2000). Measuring executive functions in childhood: Problems and solutions. *Child and Adolescent Mental Health*, 7, 131-172.
- Hwan Jang ,J., Sun Kim, Hee., Hyon Ha, Tae., Young Shin, Na ., Kang, Do-Hyung., Choi, Jung-Seok., Ha, Kyooseob., & Soo Kwon, J.(2010). Nonverbal memory and organizational dysfunctions are related with distinct symptom dimensions in obsessive-compulsive disorder. *Psychiatry Research*, 180: 93-98
- Lezak, M. (2004). *Neuropsychological assessment*. Oxford University Press.
- Lucy, J.V., Burness, C.E., & Costa, D.C. (1997).Wisconsin card sorting(WCS) and cerebral blood flow in obsessive-compulsive disorder. *British Journal of Medical Psychology*.70:403-411
- Magrabi, A. (2010). *Theory of mind and executive functions*. Thesis. University of Osnabrueck
- Markarian, Y., J. Larson, M., A. Aldea, M., A. Baldwin, S., Good, D., Berkeljon Tanya K, A., Eric A, M., Dean McKay, S.(2010). Multiple pathways to functional impairment in obsessive-compulsive disorder. *Clinical Psychology Review*, 30, 78-88
- Mataix – Cols, D., Junque, G., Sanchaz – Turet, M., Vallejo, J., Verger, K., & Barrios M. (1999). Neuropsychological functioning in a subclinical Obsessive – Compulsive Sample. *Biological Psychiatry*, 43:898-904.
- Mirdoraghi, F., Ghanbari Hashemabadi, B., & Mashhadi, A., (2012). Dysfunction of executive functions in PTSD disorders of war. *Teb-e-Janbaz Iran J War Public Health*. 5(17)(Persian)
- Mikaeli, N., & Adineh, P., (2012). The correlation of executive functions and theory of mind in obsessive-compulsive disorder. *Farhang moshavereh va ravandarmani*, 9 (Persian)
- Miraghaci, A., Moradi, A., Hasani, G., & et al. The comparision of function of Obsessive Compulsive Disorder. *Behbood J*. 17(1) (Persian)
- Moritz, S., Birkner, C., Kloss, M., Jahn, H., Hand, I., Haasen, C., & Krausz , M.(2002). Executive functioning in obsessive-compulsive disorder,unipolar depression, and schizophrenia. *Archives of Clinical Neuropsychology*.17. 477-483
- Nakao, T., Nakagawa, A., Nakatani, E., Nabeyama, M., & et al.(2009). A neuropsychological and functional MRI study. *Journal of Psychiatric Research* , 43: 784-791
- Okasha,A., Raffat, M., Mahallway, N., Nahas, GE., Dawia, AS., & et al.(2002).Cognitive dysfunction in obsessive-compulsive disorder. *Acta Psychiatrica Scandinavica*. 101 : 281-285
- Olley, A., Perminder S. G.(2007).Memory and executive functioning in obsessive-compulsive disorder:A selective review. *Journal of affective disorder*. 104:15-23
- Purcell, R., Maruff, P., Kyrios, M., & Pantelis C.(1998).cognitive deficits in obsessive-compulsive disorder on tests of frontal –striatal function. *Diological Psychiatry*. 43:348-357.
- Rachman, S. (2002).A cognitive theory of compulsive checking. *Behavior Research and Therapy*.40:625-639.
- Savage. C., Baer,L., Keothen, N.G., Vrown, H.D., Rouch, S.L., & Genike.M.A.(1999).Organizational strategies mediate noverbal memory imparment in obsessive-compulsive disorder. *Biologisal Psychiatry*,45:905-916.
- Sayin, A., Oaral, N., Utuk,C., Baysak, E., & Candansayar, S. (2010). Theory of Mind in obsessive-compulsive disorder. *European Psychiatry*.25,116-122.
- Shelly, B. (2003). *Executive function deficits in obsessive-compulsive disorder: episode or trait markers*. thesis.University of Wollongong
- Stein, D.G. (2002). Obsessive- Compulsive Disorder. *Lancet*, 360,397-405.
- Tolin. D.F., Abramowitz, J.S., Brigidi, D., Amir, N., Street, G.P., Foa, E.B. (2001). Memory and memory confidence in obsessive-compulsive disorder. *Behavior. Research and Therapy*, 39:913-927.
- Wells, A., & Marthews, G. (1996).Modeling cognition in emotional disorder.*The SREF model Behav Res Ther*. 34:881-8.

Journal of
Thought & Behavior in Clinical Psychology
Vol. 7 (No. 27), pp. 51-60, 2013

Comparison of the Theories of Mind, Memory and Executive Functioning in Obsessive-Compulsive Patients and Normal Individuals

Raouf Haddadi Sani, Sousan

Ferdowsi University, Mashhad, Iran

Ziyaei, Parisa

Ferdowsi University, Mashhad, Iran

Ra'yat Moeeni, Fatemeh

Ferdowsi University, Mashhad, Iran

Agha Mohammadian She'r Baf, Hamid Reza

Ferdowsi University, Mashhad, Iran

Received: June 17, 2013

Accepted: March 08, 2013

The theory of mind is the cognitive capacity of reflecting mental states of oneself and others and indicative of attribution capability of mental states such as beliefs, desires, emotions and intentions toward oneself and others. In the recent years, Considerable attention has been devoted to the investigation of mind, memory and executive functioning theory among the individuals suffering from psychiatric disorders. The present research purpose is to compare theory of mind, memory and executive functioning in obsessive-compulsive patients and normal individuals. Therefore, in a causal-comparative study, 40 individuals (20 patients diagnosed with obsessive-compulsive disorder and 20 normal individuals) were selected using convenience sampling and tested in terms of mind, memory and executive functioning. The results of multivariate covariance analysis (MANOVA) indicated the between-group difference in terms of the scores of mind, verbal memory, visual memory and executive functioning among normal individuals and patients suffering from obsessive-compulsive disorder. It can be concluded that neuropsychological deficiencies results in the weaker performance of these patients as compared to normal individuals.

Keywords: Mind Theory, Memory, Executive Functioning, Obsessive-Compulsive Disorder

Electronic mail may be sent to: sraouf022@gmail.com